

۲۳ و ۲۴ مردادماه ۱۴۰۴
۱۴ و ۱۵ آگوست ۲۰۲۵

روایت سفر معاون اول رئیس جمهور به قرقیزستان

نشست شورای نخست وزیران
اتحادیه اقتصادی اوراسیا

ЕВРАЗИЯ ӨКМӨТТӨР
АРАЛЫК КЕҢЕШИНИН ЖЫЙЫНЫ

2025-жылдын 14-15-августу
Чолпон-Ата

ЗАСЕДАНИЕ ЕВРАЗИЙСКОГО
МЕЖПРАВИТЕЛЬСТВЕННОГО СОВЕТА

14-15 августа 2025 года
Чолпон-Ата

تأمین منافع ملی، هدف اصلی دیپلماسی کشور است. با اتکاء به خداوند،
خودسازی، برنامه‌ریزی عاقلانه و متفکرانه و اقدامات صحیح، اهداف دیپلماسی
جمهوری اسلامی یعنی تأمین منافع ملی ایران را محقق کنید.
رهبر معظم انقلاب (مدظله‌العالی)

مقدمه

سفر معاون اول رئیس‌جمهور به قرقیزستان به منظور شرکت در نشست شورای نخست‌وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا و برگزاری دیدارهای دوجانبه با مقامات ارشد این کشور، اهمیت ویژه‌ای در راستای تقویت همکاری‌های اقتصادی، سیاسی و منطقه‌ای ایران داشت. این سفر در شرایطی انجام شد که جمهوری اسلامی ایران با بهره‌گیری از عضویت ناظر در اتحادیه اوراسیا و اجرایی شدن موافقتنامه تجارت آزاد، فرصت مناسبی برای توسعه روابط با کشورهای عضو و فعال‌سازی بخش خصوصی در زمینه‌های تجاری و اقتصادی یافته است.

علاوه بر بعد اقتصادی، این سفر با تمرکز بر تقویت تعاملات سیاسی و امنیتی منطقه‌ای و همچنین ارتقای جایگاه ایران در اوراسیا، بستری برای گفت‌وگو درباره مسائل کلیدی منطقه و جهان، از جمله تحولات اوراسیا و بحران‌های بین‌المللی، فراهم آورد. دیدارهای دوجانبه با مقامات ارشد روسیه و قرقیزستان نیز امکان بررسی ظرفیت‌های همکاری‌های دو و چندجانبه و تعیین اولویت‌های مشترک در حوزه‌های مختلف اقتصادی، علمی، فناوری و فرهنگی را فراهم کرد. این گزارش با هدف ارائه تصویری جامع از دستاوردها و نتایج سفر به قرقیزستان و انعکاس تحولات حاصله در همکاری‌های منطقه‌ای، اقتصادی و سیاسی تهیه شده است.

مصاحبه و ترک تهران
به مقصد قرقیزستان برای
شرکت در اجلاس اوراسیا

سفر معاون اول رئیس جمهور
به قرقیزستان برای شرکت در
اجلاس اتحادیه اقتصادی اوراسیا

محور صحبت های معاون اول رئیس جمهور ایران در نشست نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا - قرقیزستان

دیدارهای دوجانبه دکتر عارف؛ معاون اول رئیس جمهوری اسلامی ایران

دیدار با صدر جباروف؛
رئیس جمهور قرقیزستان

دیدار با میخائیل میشوستین؛
نخست وزیر روسیه

دیدار با قاسم علی اف؛
نخست وزیر قرقیزستان

نشست نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا

دکتر محمدرضا عارف، ۲۴ مرداد در نشست نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا که در «چولپان آته» برگزار شد، با اشاره به اجرای موافقتنامه تجارت آزاد میان جمهوری اسلامی ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا و آمادگی برای توسعه همکاری‌ها در سایر حوزه‌های کلیدی بموازات اجرای این موافقتنامه و تاکید بر اینکه جمهوری اسلامی ایران بر این باور است که اتحادیه اقتصادی اوراسیا می‌تواند پیشگام ایجاد یک اقتصادی منطقه‌ای باشد.

معاون اول رئیس جمهور
در نشست نخست وزیران
اتحادیه اقتصادی اوراسیا

محورهای سخnerانی معاون اول رئیس جمهور:

تحولات سیاسی و بین‌المللی

- یادآوری اولین حضور ایران در مقام ناظر در نشست آلماتی و بیان دیدگاه‌های ایران درباره همگرایی منطقه‌ای
- قدردانی از مواضع سازنده کشورهای عضو اتحادیه در قبال این تجاوزات
- انتقاد از بی‌عملی شورای امنیت سازمان ملل در برابر نقض حقوق بین‌الملل توسط رژیم صهیونیستی و آمریکا
- محکومیت اقدامات رژیم صهیونیستی در غزه (نسل‌کشی، تحمیل قحطی، کشتار غیرنظامیان)
- یادآوری مسئولیت مشترک همه دولت‌ها برای توقف جنایات جنگی و نقض حقوق بشردوستانه

همکاری‌های اقتصادی و موافقتنامه تجارت آزاد

- تأکید بر اهمیت موافقتنامه تجارت آزاد ایران و اتحادیه اوراسیا
- اشاره به اجرای موافقتنامه و فرصت‌های جدید برای اقتصادهای ملی و فعالان اقتصادی
- اعلام برگزاری اولین نشست کارگروه مشترک موافقتنامه در سپتامبر برای نظارت بر اجرای کامل و مؤثر آن
- استقبال فعالان اقتصادی ایران از مشارکت در زنجیره تأمین و ارزش اتحادیه

پیشنهادهای ایران برای توسعه همکاری‌ها

- گسترش همکاری‌ها در حوزه‌های کلیدی: تجارت و انرژی / فناوری‌های نوین / ترانزیت و مواصلات
- ضرورت ایجاد تاب‌آوری جمعی در برابر شوک‌های آینده (انرژی، غذا، تغییرات اقلیمی، تهدیدات فناوری‌های نوین و انحصار مالی جهانی)

مشارکت ایران در ایده‌های اتحادیه

- حمایت از ابتکارات اتحادیه برای:
- تقویت سازوکارهای مالی مبتنی بر ارزش‌های ملی
- توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل پایدار و تسهیل تردد کالا و مسافر
- تولید محصولات مشترک
- ارتقای مراکز نوآوری و تحقیقات فناوری
- همکاری در اقتصاد دیجیتال و هوش مصنوعی
- ایجاد پلتفرم‌های مشترک خدمات تجاری، مالی و آموزشی

جایگاه منطقه‌ای اتحادیه

- باور ایران به نقش آفرینی اتحادیه اوراسیا در شکل‌دهی به نظم آینده جهانی
- تأکید بر ضرورت اتحاد کشورهای عضو در برابر فشارها و محدودیت‌های خارجی در حوزه علم و فناوری
- اشاره به اهمیت همکاری میان اتحادیه‌های منطقه‌ای (مانند اوراسیا و اکو)

مسائل منطقه‌ای

- استقبال از توافق صلح میان ارمنستان و جمهوری آذربایجان
- تأکید بر اصل احترام به تمامیت ارضی کشورها
- مخالفت با مداخلات خارجی در منطقه

دیدار دکتر محمدرضا عارف با نخست‌وزیر روسیه

دکتر محمدرضا عارف؛ معاون رئیس‌جمهور ایران با «میخائیل میشوستین»؛ نخست‌وزیر روسیه در حاشیه نشست نخست‌وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا دیدار و گفت‌وگو کرد و بر اهمیت ارتقای روابط دو کشور در زمینه مسائل منطقه‌ای تاکید کرد.

دیدار دکتر محمدرضا عارف
با نخست‌وزیر روسیه

محورهای صحبت‌های دیدار:

معاون اول رئیس جمهور:

- تأکید بر عدم دخالت نیروها و کشورهای خارجی در ژئوپلیتیک منطقه
- شرایط منطقه‌ای ایجاب می‌کند ایران و روسیه گفت‌وگوهای بیشتری داشته باشند.
- پیشنهاد فعال‌تر شدن کمیسیون‌های مشترک همکاری و تبادل دستاوردهای علمی و فناوری
- ایران همواره به دنبال اعتمادسازی در فعالیتهای صلح‌آمیز هسته‌ای بوده است.
- مخالفت ایران با مواضع سه کشور اروپایی درباره «اسنپ‌ک»؛ آنها صلاحیت دخالت در این مسئله را ندارند.
- مخالفت مشترک ایران و روسیه با یک‌جانبه‌گرایی آمریکا؛ تأکید بر چندجانبه‌گرایی و امنیت منطقه‌ای با همکاری کشورهای منطقه
- استقبال ایران از هرگونه تفاهم و همکاری برای تنش‌زدایی و تأکید بر زندگی مسالمت‌آمیز کشورهای حوزه قفقاز و آسیای مرکزی در صلح و ثبات
- اولویتهای همکاری: انرژی، حمل‌ونقل (به‌ویژه کریدورهای ریلی و ترانزیتی)، گردشگری، علم و فناوری

نخست‌وزیر روسیه:

- روابط اقتصادی و تجاری ایران و روسیه طی سال‌های اخیر رشد چشمگیری داشته است.
- اجرای موافقتنامه تجارت آزاد میان ایران و اتحادیه اوراسیا، نقش مهمی در افزایش حجم روابط ایران با کشورهای منطقه دارد.
- کریدور شمال - جنوب برای تعمیق همکاری‌های دو کشور از اهمیت اساسی برخوردار است.
- تماس‌های مداوم و سازنده دیپلماتیک میان سران دو کشور نشانه اهمیت روابط ایران و روسیه است.
- همکاری‌ها باید در حوزه‌های علمی و فناوری، گردشگری و اجرای توافقات فیما بین گسترش یابد.
- درباره تحولات قفقاز: همه کشورهای منطقه باید بر اساس اصل حسن همجواری روابط خود را تنظیم کنند.
- آینده منطقه باید با کمک و همکاری کشورهای منطقه ساخته شود.

دیدار دکتر عارف با رئیس جمهور قرقیزستان

دکتر محمدرضا عارف؛ معاون اول رئیس جمهور با «صادر جباروف» رئیس جمهور قرقیزستان دیدار و گفت‌وگو کرد و بر اهمیت افزایش حجم مبادلات تجاری در پرتو اراده رهبران سیاسی ایران و قرقیزستان تاکید کرد.

محورهای صحبت‌های دیدار:

معاون اول رئیس جمهور:

- تأکید بر اهمیت افزایش حجم مبادلات تجاری در پرتو اراده رهبران سیاسی دو کشور
- علاقه‌مندی جمهوری اسلامی ایران به توسعه روابط با قرقیزستان با توجه به ظرفیت‌ها و زمینه‌های موجود
- اشاره به عضویت ناظر ایران در اتحادیه اقتصادی اوراسیا و اجرای موافقتنامه تجارت آزاد به عنوان فرصتی مهم برای گسترش همکاری‌ها
- تأکید بر ضرورت تسهیل رفت‌وآمد تجار، بخش خصوصی و فعالان اقتصادی
- یادآوری سابقه همزیستی مسالمت‌آمیز و اشتراکات فراوان فرهنگی و تمدنی دو کشور
- تبریک سالروز استقلال قرقیزستان و یادآوری اینکه ایران از نخستین کشورهایی بود که استقلال این کشور را به رسمیت شناخت
- تأکید بر ضرورت همکاری و همبستگی دوجانبه و چندجانبه کشورهای منطقه برای افزایش امنیت، صلح و ثبات در برابر تهدیدات خارجی

رئیس جمهور قرقیزستان:

- تأکید بر علاقه‌مندی قرقیزستان به توسعه روابط با جمهوری اسلامی ایران
- درخواست برای فعال‌سازی کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی
- اشاره به اهمیت همکاری با ایران برای بهره‌گیری از کریدور شمال-جنوب و دستیابی قرقیزستان به آب‌های آزاد
- ابراز تأسف از حمله رژیم صهیونیستی به ایران، تخریب زیرساخت‌ها و شهادت شهروندان ایرانی
- استقبال از عضویت کامل ایران در سازمان همکاری‌های شانگهای
- تأکید بر اثرگذاری مثبت قرارداد تجارت آزاد ایران و اتحادیه اوراسیا در توسعه روابط اقتصادی دو کشور
- ابراز امیدواری برای سفر رسمی به جمهوری اسلامی ایران در آینده نزدیک

دیدار دکتر محمدرضا عارف با نخست‌وزیر قرقیزستان

دکتر محمدرضا عارف با «قاسم علیف» نخست‌وزیر قرقیزستان در حاشیه نشست نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا دیدار و گفت‌وگو کرد و به افزایش سطح روابط اقتصادی تهران- بیشکک متناسب با روابط فرهنگی و تاریخی اشاره شد.

محورهای صحبت‌های دیدار:

معاون اول رئیس جمهور ایران:

- سطح روابط اقتصادی دو کشور باید متناسب با این روابط ارتقا یافته و جهش اساسی پیدا کند.
- اشاره به رشد ۳۰ درصدی مبادلات تجاری دو کشور
- تأکید بر ظرفیت موافقتنامه تجارت آزاد ایران و اتحادیه اوراسیا برای تقویت روابط اقتصادی و بخش خصوصی
- پیشنهاد تشکیل کمیته سرمایه‌گذاری و فعال شدن کمیسیون مشترک همکاری‌ها برای تعمیق روابط
- ضرورت تسهیل صدور روادید برای گردشگران و فعالان اقتصادی
- تأکید بر نهایی‌سازی پرواز مستقیم بین دو کشور
- توسعه روابط در حوزه‌های مالی و بانکی، گردشگری، حمل‌ونقل و لجستیک، آموزش عالی
- (تبادل دانشجویان و اساتید) و فناوری‌های نوین به‌ویژه هوش مصنوعی
- تأکید بر ظرفیت‌های بالای گردشگری دو کشور و لزوم افزایش رفت و آمد شهروندان
- دعوت رسمی از نخست‌وزیر قرقیزستان برای سفر به ایران

نخست‌وزیر قرقیزستان:

- رفت‌وآمدهای اخیر مقامات دو کشور نقطه عطفی برای فعال‌سازی روابط بوده است.
- ضرورت فعال‌تر شدن کمیسیون‌های مشترک همکاری ایران و قرقیزستان
- تأکید بر افزایش حجم مبادلات اقتصادی دو کشور
- لزوم نهایی‌سازی پیش‌نویس موافقتنامه همکاری‌های ایران و قرقیزستان برای ارتقای سطح روابط
- صدور دستورات به دستگاه‌های دولتی قرقیزستان برای پیگیری توافقات و تفاهات دو کشور
- تسهیل روابط مالی و بانکی به‌عنوان پشتوانه توسعه همکاری‌ها
- تأکید بر اهمیت دسترسی به آب‌های آزاد برای قرقیزستان
- اولویت گسترش روابط ترانزیتی و اجرای پروژه‌های کریدوری با ایران
- ابراز تمایل جدی قرقیزستان به توسعه روابط دوجانبه و چندجانبه در عرصه‌های مختلف با جمهوری اسلامی ایران

جمع‌بندی دستاوردهای سفر به قرقیزستان

سفر معاون اول رئیس جمهور به قرقیزستان با هدف شرکت در نشست شورای نخست وزیران اتحادیه اقتصادی اوراسیا و برگزاری دیدارهای دوجانبه، دستاوردهای مهمی در حوزه‌های مختلف به همراه داشت.

۱- توسعه همکاری‌های اقتصادی و تجاری

- تأکید بر تکمیل و بهره‌گیری از ظرفیت موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران با اتحادیه اوراسیا
- طرح ابتکار مبادلات اقتصادی با محوریت بخش خصوصی و استفاده از راهبرد تهاثر به عنوان شیوه‌ای نوین برای تسهیل مبادلات
- بررسی امکان لغو روادید برای فعالان اقتصادی و راه‌اندازی پروازهای مستقیم با کشورهای فاقد خطوط هوایی مشترک

۲- تقویت جایگاه منطقه‌ای ایران در اوراسیا

- معرفی اوراسیا به عنوان یکی از اولویت‌های سیاست منطقه‌ای ایران، با توجه به اشتراکات تمدنی و تاریخی
- تاکید بر تکمیل زنجیره همکاری‌های اقتصادی و بهره‌برداری از ظرفیت‌های مکمل میان ایران و کشورهای عضو

۳- دیپلماسی سیاسی و منطقه‌ای

- طرح موضوع تهاجم رژیم صهیونیستی علیه ایران و جنایات این رژیم در غزه در سطح اجلاس، با هدف شکل‌گیری اجماع منطقه‌ای برای حمایت از مردم فلسطین
- گفت‌وگو درباره ضرورت تقویت همکاری‌های چندجانبه منطقه‌ای به منظور ارتقای امنیت و ثبات

۴- دیدارهای دوجانبه

- برگزاری نشست‌های جداگانه با مقامات ارشد روسیه و قرقیزستان برای مرور راهکارهای توسعه همکاری‌های دوجانبه
- توافق بر فعال‌سازی کمیسیون‌های مشترک همکاری اقتصادی و بررسی سازوکارهای جدید برای گسترش روابط

این سفر با ایجاد فضایی مثبت در گفت‌وگوهای سیاسی و اقتصادی، زمینه‌ساز تحولی در سطح همکاری‌های ایران با کشورهای عضو اتحادیه اقتصادی اوراسیا ارزیابی می‌شود.

نشست شورای نخست وزیران
اتحادیه اقتصادی اوراسیا

معاونت ارتباطات و اطلاع رسانی
دفتر معاون اول رئیس جمهور
fvpresident.ir